

DATELE PRIVIND EFECTIVELE DE BARZĂ ALBĂ (CICONIA CICONIA L.) DIN JUDEȚUL COVASNA ÎN ANUL 1984

DAMÓ GYULA

Primele date privind efectivul de barză albă din județul Covasna au survenit din recensămintele efectuate în anii 1958, 1963, 1970, 1971, recensăminte care n-au cuprins însă tot teritoriul județului. Măsurători cuprinzând toate localitățile județului au fost întreprinse în 1974 de dr. Kovács Sándor, apoi în 1978 și 1980 de Molnár Lidia. Rezultatele acestor recensări au fost publicate în ALUTA nr. VI-VII, respectiv în X-XI și XII-XIII.

Cercul științific „PARUS” al pionierilor de la Școala Generală Borșneu Mic, care și-a propus ocrotirea păsărilor, în cadrul acțiunii interjudețene „Pro natura” a efectuat recensămîntul berzei albe din județul Covasna în anul 1984.

Membrii cercului au lucrat efectiv în partea sud-estică a județului. Din celelalte zone (Bazinul Baraolt, Valea Oltului, Bazinul Tîrgu Secuiesc și Întorsura Buzăului) datele au provenit de la cercuri similare din școlile existente în zonele respective, pe bază de fișe de recensămînt, trimise de noi. Fișele completate pentru fiecare localitate au fost prelucrate de membrii cercului sub îndrumarea învățătorului Damó Gyula. Este demn de menționat, că la acest recensămînt au participat 58 de colaboratori, dintre care un număr de 9 elevi, două educatoare, 25 de învățători, precum și 22 de profesori de diferite specialități.

În județul Covasna, numărul total al localităților sînt de 127. În 68%, adică în 84 de localități am găsit cuiburi de berze. Din cele 254 de cuiburi numărate în 1984 au fost ocupate 210. Repartizarea numerică pe localități a cuiburilor este cuprinsă în tabelul nr. 1.

În prelucrarea datelor, am folosit următorul sistem de codificare :

HP_a – Numărul perechilor de berze;

HP_m – Numărul perechilor care au clocit cu succes;

HP_o – Numărul perechilor care au clocit cu succes, dar puii au murit;

HP_x – Numărul perechilor care au clocit fără succes;

JZG – Numărul puilor care au zburat din cuib;

JZ_a – Numărul mediu de pui la o pereche;

JZ_m – Numărul mediu de pui la o pereche care a clocit.

Cele mai multe perechi de barză albă au fost recenzate în localitățile: Pachia (31 perechi), Ozun (14), Bita (13), Hăghig (11), Lemnia (10), Brateș (9), Aita Mare (9).

Dintre cele 210 cuiburi ocupate în anul 1984, în 174 (82,8%), perechile au clocit cu succes. Repartizarea cuiburilor în funcție de numărul puilor este indicată în tabelul nr. 2-3, din care reiese că în anul 1984 au predominat cuiburile cu 2-3 pui. Datele comparative dintre rezultatele recensământului nostru (1984) și rezultatele evaluărilor anterioare sînt prezentate în tabelul nr. 4. Cu ocazia recensământului am inventariat și suportul cuiburilor, acestea fiind oglindite de tabelul nr. 5. Cele mai multe cuiburi le-am găsit pe șuri, grajduri, și case cu acoperiș de țiglă. În ultima vreme s-a înmulțit numărul de cuiburi așezate pe stâlpi de beton, ajungînd în 1984 la un număr de 23, față de 7 în 1978, respectiv 10 în 1980. În mai multe localități, ca Pachia, Tîrgu Secuiesc, Peteni, Hilib, Estelnic, Lemnia, locuitorii au fixat pe acoperișuri roți sau rame din scînduri, ajutînd astfel cuibăritul berzelor.

CONCLUZII :

1. În anul 1984 au fost găsite cuiburi de barză albă în 84 dintre cele 127 de localități ale județului Covasna.

2. Populația de barză albă clocitoare din județ a fost caracterizată în 1984 prin următoarele valori: Total perechi – 210, perechi cu pui zburători – 174, perechi cu pui morți – 4, perechi cu ouă nefecundate – 32, total pui zburători – 453, număr mediu de pui/total perechi – 2,15, număr mediu de pui/perechi cu pui zburători – 2,60. Efectivul populației de berze la sfîrșitul perioadei de reproducere – 873 de exemplare adulte și juvenile.

3. Comparînd rezultatele din 1984 cu cele din 1974, 1978 și 1980, se constată o creștere a efectivului față de 1974, dar o ușoară scădere în raport cu ceilalți doi ani (1978, 1980).

ADATOK COVASNA MEGYE FEHÉR GÓLYA ÁLLOMÁNYÁNAK HELYZETÉRŐL AZ 1984-ES ÉVBEN

Covasna megye 127 településének 68 %-ában, vagyis 84 településen találtunk gólyafészkeket, illetve fészkelő gólyapárokat. Az összeírt 253 fészkekből 1984-ben 210 fészket foglaltak el gólyák, tehát 44 fészkek maradt üresen. A fészkek helységenkénti számszerű megoszlását az 1. sz. táblázatban foglaltuk össze. A megye területén élő fehér gólyaállományt 1984-ben a következő értékek jellemzik: $HP_a = 210$, $HP_m = 174$, $HP_o = 4$, $HP_x = 32$, $JZG = 453$, $JZ_a = 2,15$, $JZ_m = 2,60$. Az elmúlt tíz év folyamán végrehajtott négy számlálás adatait összehasonlítva megállapíthatjuk, hogy 1974-hez viszonyítva az 1984 évi adatok javuló tendenciát mutatnak, míg 1978 és 1980-hoz viszonyítva gyengébbek.

DER WEISSTORCH-EFFEKTIVBESTAND (CICONIA CICONIA L.) DES KREISES COVASNA IM JAHRE 1984

Die Arbeit stellt die Ergebnisse der Zählung der Weisstorch – Horste aus dem Kreis Covasna dar, die im Jahre 1984 von Schülern, als Mitglieder von wissenschaftlichen Schulvereinen durchgeführt wurde. In 84, von den 127 Ortschaften des Kreises Covasna konnten Horste vorgefunden werden. Der Effektivbestand des Weisstorches aus dem Kreis Covasna konnte folgendermaßen charakterisiert werden: $HP_a = 210$, $HP_m = 174$, $HP_o = 4$, $HP_x = 32$, $JZG = 453$, $JZ_a = 2,15$, $JZ_m = 2,60$. Der Effektivbestand der Weisstorch-Population betrug am Ende der Brutzeit 873 erwachsene und junge Vögel.

Ein Vergleich der Ergebnisse aus dem Jahre 1984. mit jenen der Jahre 1974, 1978 und 1980 zeigt eine leichte Steigerung des Effektivbestand gegenüber dem Jahr 1974, gleichzeitig aber auch eine geringe Abnahme im Verhältnis zu den übrigen zwei Jahren.

TABELUL NR. 1

SITUAȚIA EFECTIVULUI DE BARZĂ ALBĂ DIN JUDEȚUL COVASNA ÎN ANUL 1984

Nr. crt.	Localitatea	HPa	HPm	HPo	HPx	JZG	TOTAL (Berze + pui)	Observații
1.	Chilieni	1	0	0	1	0	2	
2.	Coșeni	1	0	0	1	0	2	
3.	Țirgu Secuiesc	3	3	0	0	6	12	
4.	Lunga	3	3	0	0	8	14	
5.	Covasna	3	3	0	0	6	12	
6.	Chiuruș	1	1	0	0	2	4	
7.	Baraolt	2	2	0	0	6	10	
8.	Biborțeni	1	1	0	0	2	4	
9.	Căpeni	1	1	0	0	3	5	
10.	Racoșul de Sus	3	3	0	0	9	15	
11.	Sărămaș	1	1	0	0	2	4	
12.	Sita Buzăului	1	1	0	0	4	6	
13.	Bățanii Mari	1	1	0	0	4	6	
14.	Bățanii Mici	1	1	0	0	3	5	
15.	Herculian	1	1	0	0	3	5	
16.	Doboșeni	4	4	0	0	10	18	
17.	Filla	2	2	0	0	7	11	
18.	Tălișoara	4	3	0	1	9	17	
19.	Belin	2	2	0	0	7	11	
20.	Belin Vale	1	1	0	0	3	5	
21.	Araci	2	1	0	1	3	7	
22.	Ariușd	1	0	0	1	0	2	
23.	Hăghig	11	9	0	2	18	40	
24.	Ilieni	1	1	0	0	3	5	
25.	Doboli de Jos	1	0	1	0	0	2	
26.	Chichiș	2	1	1	0	2	6	
27.	Băcel	1	1	0	0	2	4	
28.	Ozun	14	9	0	5	20	48	
29.	Lisnău	1	1	0	0	3	5	
30.	Măgheruș	1	1	0	0	3	5	
31.	Sintionunca	3	3	0	0	8	14	
32.	Lunca Ozunului	1	1	0	0	6	8	
33.	Olteni	1	1	0	0	2	4	
34.	Zălan	1	1	0	0	2	4	

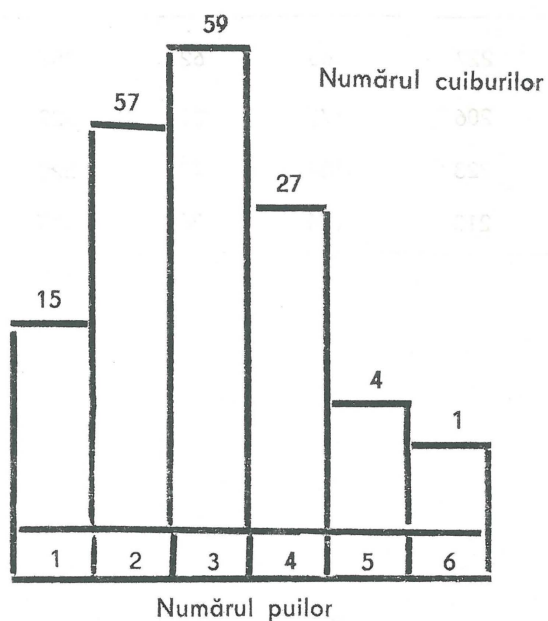
Nr. crt.	Localitatea	HPa	HPm	HPo	HPx	JZG	TOTAL (Berze + pui)	Observații
35.	Valea Crișului	1	1	0	0	1	3	
36.	Aita Mare	9	9	0	0	23	41	
37.	Aita Medie	2	2	0	0	7	11	
38.	Ghidfalău	1	1	0	0	4	6	
39.	Malnaș-Sat	1	1	0	0	3	5	
40.	Bicsad	2	2	0	0	4	8	
41.	Cernat	2	2	0	0	7	11	
42.	Icafalău	1	0	0	1	0	2	
43.	Sinzieni	1	1	0	0	2	4	
44.	Valea Seacă	1	1	0	0	2	4	
45.	Turia	1	1	0	0	4	6	
46.	Poian	1	1	0	0	3	5	
47.	Belani	1	1	0	0	4	6	
48.	Estelnic	2	2	0	0	4	8	
49.	Lemnia	10	6	0	4	17	37	
50.	Mereni	1	1	0	0	2	4	
51.	Brețcu	2	1	0	1	3	7	
52.	Mărtănuș	2	2	0	0	5	9	
53.	Hilib	1	1	0	0	3	5	
54.	Zăbala	4	4	0	0	7	15	
55.	Peteni	1	1	0	0	3	5	
56.	Tamașfalău	2	1	0	1	2	6	
57.	Surcea	1	1	0	0	5	7	
58.	Brateș	9	7	0	2	20	38	
59.	Telechia	2	2	0	0	5	9	
60.	Pachia	31	23	2	6	51	113	
61.	Păpăuți	1	1	0	0	2	4	
62.	Boroșneu Mare	2	2	0	0	8	12	
63.	Boroșneu Mic	1	0	0	1	0	2	
64.	Doboli de Sus	1	1	0	0	2	4	
65.	Țufalău	2	2	0	0	5	9	
66.	Aninoasa	1	1	0	0	5	7	
67.	Bită	13	10	0	3	31	57	
68.	Sfintu Gheorghe	2	2	0	0	5	9	
69.	Reci	3	3	0	0	7	13	
70.	Tinoasa	4	4	0	0	11	19	
71.	Catalina	2	2	0	0	4	8	
72.	Hătuica	1	1	0	0	2	4	
73.	Imeni	1	1	0	0	2	4	
74.	Mărtineni	1	1	0	0	3	5	

Nr. crt.	Localitatea	HPa	HPm	HPo	HPx	JZG	TOTAL (Berze + pui)	Observații	
75.	Mărcușa	3	3	0	0	7	13		
76.	Virghiș	2	1	0	1	2	6		
77.	Bodoș	(1 cuib cu 1 barză hoinară)							HB
78.	Bodoc	(1 cuib cu 1 barză hoinară)							HB
79.	Bicfalău	(1 cuib cu 1 barză hoinară)							HB
80.	Ghelința	(1 cuib cu 1 barză hoinară)							HB
81.	Etfalău	(1 cuib cu 1 barză hoinară)							HB
82.	Micfalău	(1 cuib cu 1 barză hoinară)							HB
83.	Mărcușa	(1 cuib cu 1 barză hoinară)							HB
84.	Brăduț	(1 cuib cu 1 barză hoinară)							HB
De la nr. 77-84 cuiburile nu au fost luate în evidență.									
TOTAL GENERAL:		210	174	4	32	453	873		

TABELUL NR. 2

REPARTIZAREA CUIBURILOR CU NUMĂR DIFERIT DE PUI

a) Anul 1984

TABELUL NR. 3

b) Comparații cu anii precedenți

ANI	Cuiburile ocupate	Numărul puilor						Numărul total al puilor
		1	2	3	4	5	6	
1980	223	16	48	77	38	5	0	520
1984	210	15	57	59	27	4	1	453

TABELUL NR. 4

COMPARAȚIA DATELOR PRIVIND EFECTIVUL BERZELOR DIN JUDEȚUL COVASNA

ANI	HPa	HPm	HPo+HPx	JZG	JZa	JZm
1974	227	165	62	357	1,57	2,16
1978	206	175	31	529	2,56	3,02
1980	223	184	49	520	2,23	2,82
1984	210	174	36	453	2,15	2,60

TABELUL NR. 5

UNDE SE AFLĂ CUIBURILE ?

ANI	Pe clădiri	Pe stâlpi electrici	Pe copaci	Pe alte locuri	TOTAL
1978	208	7	9	1	225
1980	223	10	6	1	240
1984	222	23	9	—	254

În anul 1984, 44 de cuiburi n-au fost ocupate de berze.

TABELUL NR. 6

GRAFICUL DATELOR PRINCIPALE

